

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Вінницької області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Вінницької області** у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують стабільні обсяги виробництва товарів і послуг в Україні та **позитивно оцінюють перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців**. Прогнозується високий рівень інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **збереження обсягів виробництва товарів та послуг в Україні на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 47.6%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг (баланс відповідей – 5.6%);
- **продовження зростання цін на товари та послуги** високими темпами: 66.7% респондентів очікують, що зростання цін буде вище ніж 7.5% (у попередньому кварталі – 68.2%), у цілому по Україні – 50.7%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **суттєву девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 81.0% респондентів (у попередньому кварталі – 90.9%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 25.0% (у попередньому кварталі – 14.3%), у цілому по Україні – 12.7%. Найоптимістичніше налаштовані керівники підприємств переробної промисловості (таблиця);
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 19.0% (у попередньому опитуванні – 27.3%) (таблиця), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 28.6% (у IV кварталі 2020 року – 25.0%). У цілому по Україні баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **зростання інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт:** баланс відповідей – 4.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 4.8%). **Обсяг видатків на машини, обладнання та інвентар не зміниться:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 4.8%). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- **скорочення кількості працівників на своїх підприємствах меншими темпами:** баланс відповідей – «мінус» 5.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 15.8%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.9%;
- **високі темпи зростання цін як на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва:** баланси відповідей – 95.2% та 76.2% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 95.5% та 77.3%) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину, матеріали та енергоносії (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції нижчими темпами:** баланс відповідей – 61.9% (у попередньому кварталі – 68.2%), водночас **значне прискорення зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника:** баланс відповідей – 76.2% (у IV кварталі 2020 року – 54.5%) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали. Значно посилюється вплив нестабільної політичної ситуації (графік 5).

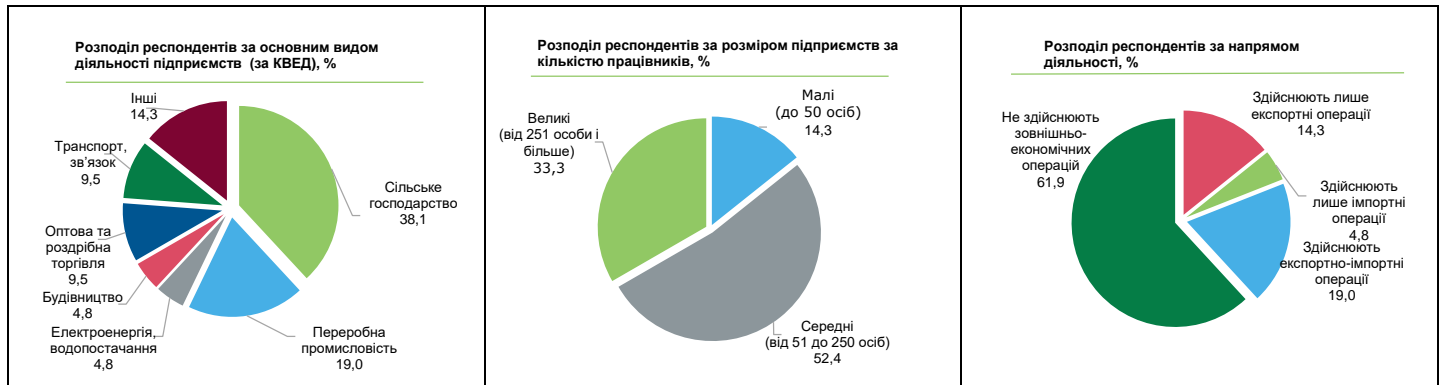
Зросли очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати кредити (38.1% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом суттєво пом'якшилися (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти назвали занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави (оцінки впливу зросли) (графік 10).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

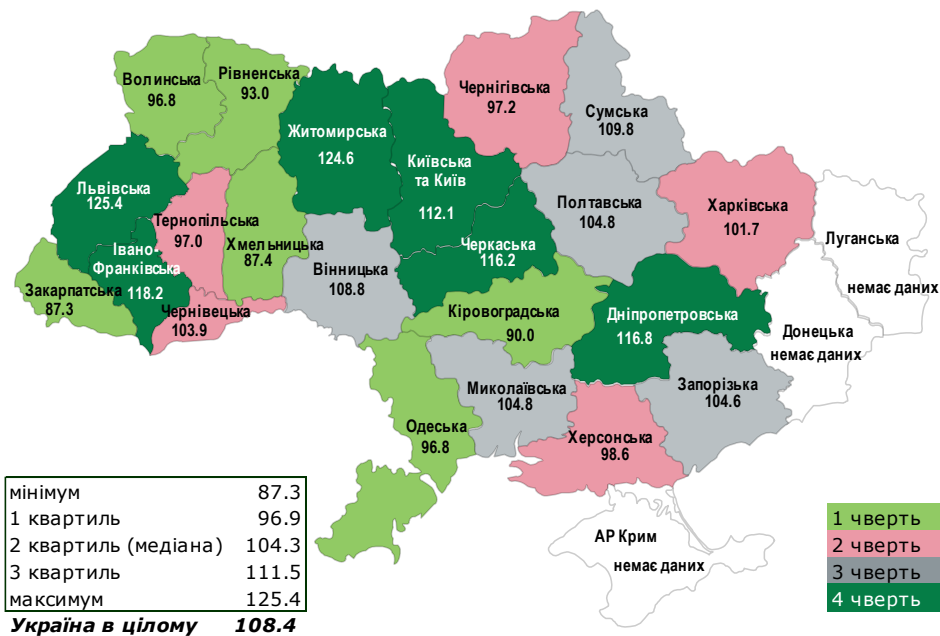
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 4.8% (у IV кварталі 2020 року – 9.1%) (графік 3). У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (як і в попередньому кварталі);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 4.8% (у попередньому кварталі – 9.5%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 03 лютого – 01 березня 2021 року;
- опитано всього 21 підприємство;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

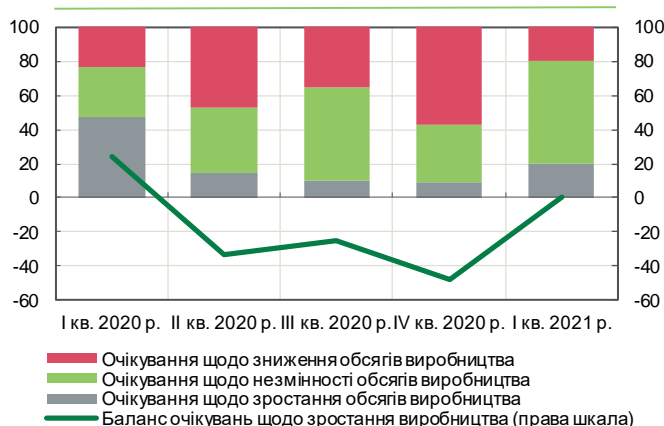
Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	15.0	20.0	5.0	14.3	25.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	33.3	-10.5	0.0	27.3	19.0
інвестиційних витратків на проведення будівельних робіт	10.0	-10.0	-19.0	-4.8	4.8
інвестиційних витратків на машини, обладнання та інвентар	28.6	-14.3	0.0	4.8	0.0
кількості працівників	0.0	-19.0	-23.8	-15.0	-5.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

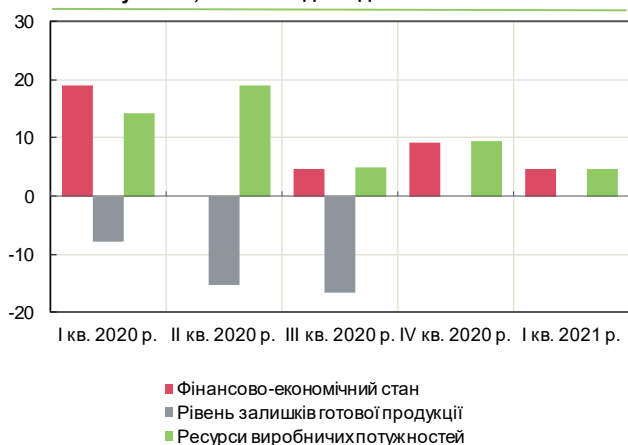
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

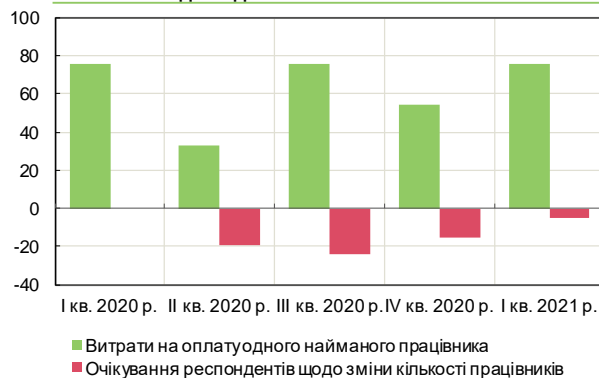
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

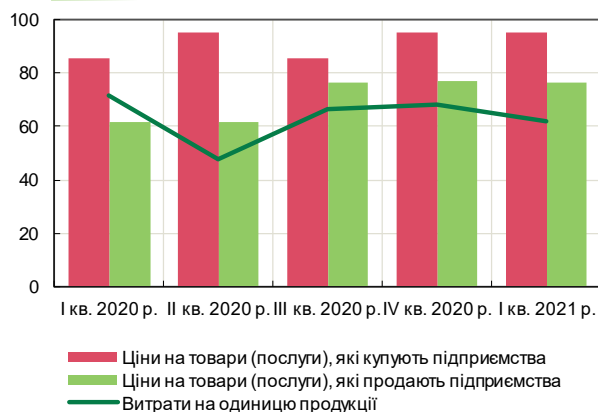
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

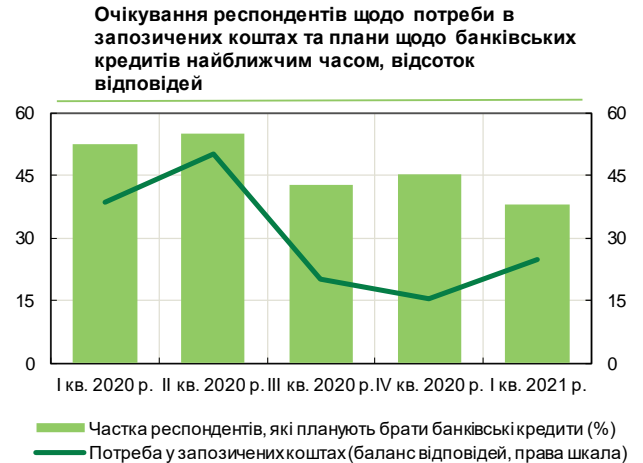
Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

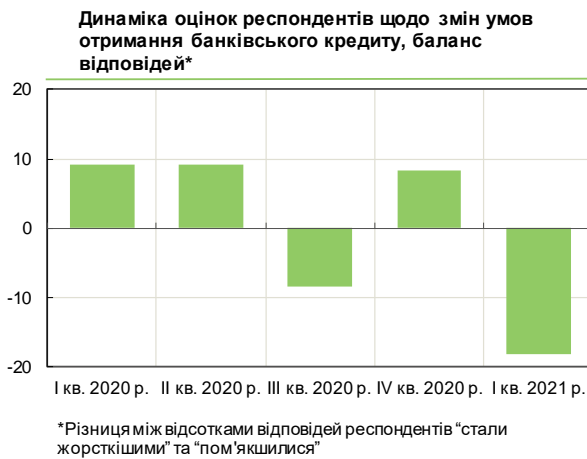
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

